

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 87 § jaktlagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att till jaktlagen fogas en bestämmelse enligt vilken skador som rovdjur vållar människor samt utöver gällande regler också skador som rovdjur orsakar på annan lös egendom än sådan som

är avsedd för djurhållning kan ersättas av statens medel.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2000.

MOTIVERING

1. Nuläge

I jaktlagen (615/1993) bestäms om fångst av vilt och vissa andra djur i fritt tillstånd. I lagen ingår även bestämmelser om viltvård, om ordnande av jakt, om tillsyn över hundar och om jaktförvaltningsorganisationen. En väsentlig del av lagens bestämmelser utgörs av bestämmelser som gäller jakträtt, bedrivande av jakt samt fångstätt.

Om ersättning av skador som djur orsakat bestäms i 87 § jaktlagen. Skador som hjortdjur vilka utgör vilt samt brunbjörn, varg, järv, lodjur, gråsäl och östersjövikare orsakat jordbruket, skogsbruket, fisket, trafiken samt husdjur och i farm uppfödda djur ersätts inom ramen för budgeten av statens medel. Av särskilda skäl kan genom förordning bestämmas att skador som orsakats även av andra slag av vilt än de ovan nämnda ersätts av statens medel.

Åren 1994—1998 har skador som rovdjur orsakat ersatts under moment 30.41.42 (Ersättning för rovdjurs skadegörelse) enligt följande:

1994	3 300 150 mk
1995	6 105 600 mk
1996	7 292 400 mk
1997	8 372 550 mk
1998	6 575 400 mk

De största ersättningarna har betalats för skador som järvar orsakat på renar. Dessa ersättningar har under den nämnda perioden varierat mellan knappt en miljon mark och drygt 3,7 milj. mk per år. Ersättningarna för skador som orsakats av björnar har endast ungefär en tredjedel av ersättningarna de renskadorna som orsakats av järvar och har under olika år varierat från knappt 200 000 mk till ca 1,3 milj. mk. De renskadorna som orsakats av örnar har ökat under de senaste åren. År 1997 orsakade örnarna lika mycket skada som björnarna. De renskadorna som lodjur och vargar årligen orsakar ser däremot ut att ha stabiliserats till omkring 250 000 — 500 000 mark per år.

Under moment 30.41.42 i statsbudgeten (Ersättning för rovdjurs skadegörelse, reservationsanslag 2 år) har upptagits ett anslag på 10 000 000 mk.

Riksdagen har i uttalande 12 *Moment 30.41.42* i samband med fastställandet av budgeten för 1999 förutsatt att lagstiftningen med det snaraste ändras för att ersättning skall betalas för den skada rovdjur åsamkar människor eller annan lös egendom än sådan som är avsedd för renhållning, jordbruk eller annan djurhållning.

2. Propositionens mål

Syftet med propositionen är att genomföra den ändring av lagstiftningen som avses i uttalande 12 i Riksdagens skrivelse 35/1998 rd så att det på basis av jaktlagen också vore möjligt att ersätta skador som stora rovdjur orsakat när skadan åsamkats människor eller annan lös egendom än sådan som är avsedd för djurhållning. För att målet skall nås föreslås att 87 § jaktlagen ändras så, att alla personskador och skador på lös egendom som orsakats av stora rovdjur ersätts av de medel som i statsbudgeten reserverats för dessa ändamål.

3. Föreslagna ändringar

87 §. *Ersättning för skador som orsakats av djur.* I paragrafen bestäms om ersättning av skador som hjortdjur vilka utgör vilt, vissa rovdjur samt gråsäl och östersjövikare orsakat jordbruket, skogsbruket, fisket, trafiken samt husdjur och i farm uppfödda djur. Ersättningarna betalas inom ramen för statsbudgeten.

Skador som rovdjur åsamkat människor och annan lös egendom än sådan som ingår i den egendom som avses ovan kan inte som läget nu är ersättas med stöd av jaktlagen. I och med att antalet stora rovdjur ökat har även de skador som de orsakar ökat och det vore rimligt att staten deltar i ersättningen av skadorna.

Den fullmakt att ersätta skador som ingår i 87 § jaktlagen föreslås bli utvidgad så att, förutom de som redan nämns, även alla andra skador som stora rovdjur åsamkar människor och lös egendom skall utgöra sådana skador som ersätts.

Med stöd av jaktlagen ersätts skador endast till de delar som ersättning för skadan inte fås med stöd av annan lagstiftning eller på basis av en försäkring. Ersättningssystemet enligt jaktlagen tillämpas således sekundärt och det kompletterar andra ersättningssystem. Detta skall också gälla ersättningar för personskador.

I praktiken är det sällsynt att rovdjur orsakar svåra personskador och dessa är i regel en följd av stora rovdjurs attacker mot människor. Ersättningen av personskador föreslås därför begränsas till personskador som just stora rovdjur orsakat.

4. Propositionens verkningar

4.1. Organisatoriska verkningar

Utvidgningen av fullmakten att ersätta skador som rovdjur orsakat medför ingen betydande ökning av antalet ersättningsärenden. Det finns därför inga behov av att företa organisatoriska ändringar eller av att anställa mera personal.

4.2. Ekonomiska verkningar

Skadorna som rovdjur orsakar kan växla i stor grad. Trots att rovdjursbeståndet ökat har skadorna inte ökat kontinuerligt från år till år. Ersättningarna betalas även enligt propositionen inom ramen för statsbudgeten varför lagförslaget i sig inte orsakar något behov av ökade anslag.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Utlåtande om förslaget har begärts av Forststyrelsen, vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Finlands Kommunförbund, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter, Jägarernas centralorganisation och Finlands Jägarförbund rf. Förslaget förordades i samtliga utlåtanden.

6. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2000.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 87 § jaktlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i jaktlagen av den 28 juni 1993 (615/1993) 87 § som följer:

87 §

Ersättning för skador som orsakats av djur

Skador som hjortdjur vilka utgör vilt samt brunbjörn, varg, järv, lodjur, gråsäl och östersjövikare orsakat jordbruket, skogsbruket, fisket, trafiken samt husdjur och i farm uppfödda djur ersätts inom ramen för budgeten av statens medel. Av brunbjörn, varg, järv och lodjur orsakade personskador och skador

på också annat lösöre än sådant som ingår i egendom som avses ovan ersätts likaså inom ramen för budgeten av statens medel. Av särskilda skäl kan genom förordning bestämmas att skador som orsakats även av andra slag av vilt än de ovan nämnda ersätts av statens medel.

Denna lag träder i kraft den 2000.

Helsingfors den 17 september 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Erkki Tuomioja*

Lag

om ändring av 87 § jaktlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i jaktlagen av den 28 juni 1993 (615/1993) 87 § som följer:

Gällande lydelse

87 §

Ersättning för skador som orsakats av djur

Skador som hjortdjur vilka utgör vilt samt brunbjörn, varg, järv, lodjur, gråsäl och östersjövikare orsakat jordbruket, skogsbruket, fisket, trafiken samt husdjur och i farm uppfödda djur ersätts inom ramen för budgeten av statens medel. Av särskilda skäl kan genom förordning stadgas att skador som orsakats även av andra slag av vilt än ovan nämnda ersätts av statens medel.

Föreslagen lydelse

87 §

Ersättning för skador som orsakats av djur

Skador som hjortdjur vilka utgör vilt samt brunbjörn, varg, järv, lodjur, gråsäl och östersjövikare orsakat jordbruket, skogsbruket, fisket, trafiken samt husdjur och i farm uppfödda djur ersätts inom ramen för budgeten av statens medel. Av brunbjörn, varg, järv och lodjur orsakade personskador och skador på också annat lösöre än sådant som ingår i egendom som avses ovan ersätts likaså inom ramen för budgeten av statens medel. Av särskilda skäl kan genom förordning bestämmas att skador som orsakats även av andra slag av vilt än de ovan nämnda ersätts av statens medel.

Denna lag träder i kraft den _____ 2000.